

۱۴۸۳، ۵۷

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اندیشنامه دولت اسلامی (۱)

ساق حکمرانی فقیه

درآمدی بر ربع قرن مبادله کدار و مومی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در جمهوری اسلامی

borhanpubl.com
www.BORHAN.ir

عنوان و نام پدیدآور	: میاق حکمرانی قیقه: درآمدی بر ربع قرن سیاست‌گذاری عمومی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در جمهوری اسلامی / اندیشکده برهان.
مشخصات نشر	: تهران: دیدمان، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۳۳ ص، ۵۰۴/۲۱/۵+۴ س.م.
فروش	: اندیشتمان دولت اسلامی: ۱.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۰۸۳۵۲ ۵۰۰۰۰:
وضیعت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع	: خامنه‌ای، سید علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - - دیدگاه درباره سیاست و حکومت
موضوع	: Khamenei, Seyyed Ali, Leader of IRI — Views on politics and government
موضوع	: خامنه‌ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - - دیدگاه درباره اسلام و سیاست
موضوع	: Khamenei's Ali Leader of IRI, 1939 — Views on Islam and Politics
موضوع	: اسلام و دولت
موضوع	: Islam and state
موضوع	: اسلام و سیاست
موضوع	: Islam and politics
موضوع	: رهبری (اسلام)
موضوع	: Islamic leadership
موضوع	: ایران — تاریخ — جمهوری اسلامی، ۱۳۵۸- - Leaders.
موضوع	: Iran — History — Islamic Republic, 1979 — Leaders.
شناسه افزوده	: اندیشکده برهان
ردیبلندی کنگره	: DSR1۶۹۲/۷۸۷ مس/۵
ردیبلندی دیوی	: ۵/۰۸۱
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۵۷۰۷۱
شمارگان	: نسخه
نوبت چاپ	: اول

انتشارات دیدمان	
عنوان:	عنوان:
نویسنده:	نویسنده:
شابک:	شابک:
نشر:	نشر:
تاریخ انتشار:	تاریخ انتشار:
نوبت چاپ:	نوبت چاپ:
شمارگان:	شمارگان:
قیمت:	قیمت:

www.DidemanBook.ir
www.BORHAN.ir
info@borhan.ir

تهران، چهارراه شهید لواسانی، خیابان بوستان،
کریچه نشترن، پلاک ۳۲، واحد ۴

تلفن: ۰۲۱-۲۶۱۵۳۲۹۱
پیامک: ۱۰۰۰۰۲۸۷

این کتاب با کاخه حمایت منشر شده است.

کلیه حقوق این اثر متعلق به «اندیشکده برهان» است و هرگونه نقل مطالب از آن صرفاً با ذکر منبع مجاز است.

فهرست

دیباچه	۴
مقدمه	۶
نقش رهبری در قانون اساسی	۷
ساخت‌ها در چارچوب امامت‌امت و دولت‌ملت	۸
مؤله نای سیاست‌های غیر رسمی	۱۰
درباره سیاست‌گذاری «وین و ارزیابی»	۱۲
تعريف خط شد	۱۳
فرایند خط مشی گذاری	۱۴
تحلیل اقدامات رهبری در تدویر خط	۱۵
جمع‌بندی	۳۵

دیباچه

مطابق قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، سیاست‌گذاری‌های کلی نظام جمهوری اسلامی از وظایف و اختیارات رهبری است. مرجعیت آن ربع قرن، بر عهده‌ی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای است. این مجموعه می‌کوشد پس از رادی کلی و تا حدی روش‌شناسانه برای بررسی سیاست‌گذاری‌هایی که حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در دوران رهبری شان داشته‌اند، ارائه دهد. این که چگونه سیاست‌گذاری شان، که ایشان در ربع قرن اخیر داشته‌اند، در تداوم انقلاب اسلامی و تعالیٰ جامعه‌ی در پاسخ به مشکلات اجتماعی تأثیر گذاشته است.

در این زمینه می‌توان این چنین استدلال کرد که بهتر است میان دو دسته از سیاست‌گذاری‌های رهبری انقلاب تمیز قائل شد: سیاست‌گذاری‌های رسمی در چارچوب دولت - ملت که با عاملیت اجرایی نهادهای عمومی دنبال می‌شوند و

سیاست‌های غیررسمی در چارچوب امامت - امت که به شکل‌دهی توان عمومی جامعه برای حل مشکلات اجتماعی می‌پردازد.

این کتاب بر تحلیل دسته‌ی دوم این سیاست‌گذاری‌ها متمرکز است. همچنین موضوع این بررسی، محدود خواهد بود به اقداماتی که در زمینه‌ی تدوین سیاست‌گذاری‌ها مطرح است و دیگر مراحل فرایند سیاست‌گذاری از موضوع بررسی مأخارج است. بنابراین ابتدا مروری خواهیم داشت بر نقش رهبری در سیاست‌گذاری راسا، فانون اساسی؛ سپس مفاهیم اساسی حوزه‌ی سیاست‌گذاری را مرور خواهیم کرد. آنگاه بر مشخصه‌های کلی سیاست‌گذاری‌های عمومی رهبر انقلاب اسلامی مروری نه راهیم باشد. و نیز روش‌ها و زمینه‌سازی‌های حضرت آیت‌الله خامنه‌ای برای تدوین سیاست‌گذاری کلان جمهوری اسلامی را به بحث خواهیم گذاشت.

اندیشکده‌ی رهار که متشکل از جمعی فرزندان انقلاب اسلامی است، رسالت تعمیق بناهای فکری، سلطنتی، گفتمان انقلاب اسلامی و نیز مواجهه با مسائل و چالش‌های اساسی آن را دنبال نماید. این بسته‌ی محتوایی و مجموعه‌هایی از این دست، در همین راستا تولید و در انتشار مخاطبان محترم قرار می‌گیرد. نظرات و دیدگاه‌های مخاطبان فرهیخته و اندیشه‌مند این مجموعه، تهیه‌کنندگان آن را در غنای پیشتر دیگر تولیدات این مجموعه یاری خواهد داد. ناید است مقبول درگاه احديت و مشمول عنایات حضرت ولی عصر (عج) قرار گیرد.

لازم است از خدمات آقای مجتبی نامخواه و سایر مکاری که ما را در تهیه این کتاب یاری فرمودند، تشکر بجای آوریم.